

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers	
SESSION DE 1937-1938.	N° 280		ZITTINGSJAAR 1937-1938.
N° 203 : PROPOSITION DE LOI.	SÉANCE du 28 Juin 1938	VERGADERING van 28 Juni 1938	WETSVOORSTEL : N° 203.

PROPOSITION DE LOI
relative à la situation des officiers dits
« réformés pour blessures ».

RAPPORT
FAIT, AU NOM DE LA
COMMISSION DE LA DÉFENSE NATIONALE (¹),
PAR M. ERNEST.

MESDAMES, MESSIEURS,

La Commission de la Défense Nationale a entrepris l'examen de la proposition de MM. Mundeleer et consorts, dans un esprit très favorable, les bénéficiaires de cette proposition étant des anciens combattants, blessés en première ligne, dignes donc du plus grand intérêt. De plus, la charge résultant de cette proposition n'apparaissait pas devoir être lourde pour les finances publiques, le nombre des bénéficiaires de la mesure proposée n'étant que de 36. La disposition proposée tendait à étendre au cas particulier des officiers réformés pour blessures restés au contact de l'armée, des modalités déjà admises par une loi antérieure, votée en 1930, pour le règlement de la situation d'un officier grand blessé de guerre mis hors cadre.

A l'examen, il est apparu que pareille mesure n'est pas aussi simple que le prétendent les auteurs de la proposition et qu'elle soulève de nombreuses objections. Aussi la Commission a-t-elle invité M. le Ministre de la Défense Nationale à lui exposer toutes les conséquences de pareille extension.

M. le Ministre, tout en reconnaissant que l'application pure et simple de la loi de 1838 aurait conduit à licencier, après la mise à la pension, les officiers devenus inaptes au cours de la campagne du fait de blessures reçues sur le champ de bataille, déclara que cette solution n'aurait tenu aucun compte des souffrances et des mérites exceptionnels de cette catégorie si intéressante de victimes de la guerre. Aussi, dès le

(¹) Composition de la Commission : M. Van Hoeck, président; MM. Collard, Deconinck, Delbrouck, De Pauw, Ernest, Hoen, Missiaen, Schevenels. — Coussens, Duchâteau, Fieullien, Housiaux, Merget, Sandront, Verpoorten. — Devèze (A.), Joris. — Horward, Vermer. — Declercq. — Bosson.

WETSVOORSTEL
betreffende den stand der wegens kwetsuren
afgekeurde officieren.

VERSLAG
NAMENS DE
COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING (¹),
UITGEBRACHT DOOR DEN HEER ERNEST.

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

De Commissie voor de Landsverdediging heeft het voorstel van den heer Mundeleer e. s. in een zeer gunstigen geest bestudeerd; immers de begunstigten van dit voorstel zijn oudstrijders, gekwetst in de vuurlijn, die derhalve onze grootste belangstelling verdienen. Daarbij bleek de last welke uit dit voorstel zou spruiten niet zwaar te moeten zijn voor de openbare financiën, daar de begunstigten slechts ten getale van 36 zijn. De voorgestelde regeling beoogde tot het bijzonder geval van de wegens kwetsuren afgekeurde officieren die in dienst van het leger gebleven waren, de modaliteiten uit te breiden, welke door een vroegere in 1930 gestemde wet ter regeling van den toestand van een zwaar gekwetsten buiten kader gestelden officier waren aangenomen.

Bij de studie is gebleken, dat dergelijk voorstel niet zoo eenvoudig is als de opstellers er van het voorwenden en dat veel opwerpingen er tegen kunnen gemaakt worden. De Commissie heeft dan ook den heer Minister van Landsverdediging verzocht haar alle gevolgen van dergelijke uitbreiding te laten kennen.

Hoewel hij aannam dat de eenvoudige toepassing van de wet van 1838 zou geleid hebben tot afdanking na op pensioenstelling van de officieren wegens op het slagveld opgelopen kwetsuren tijdens den oorlog ongeschikt geworden, verklaarde de heer Minister dat deze oplossing geen rekening zou hebben gehouden met het lijden en de nitzonderlijke verdiensten van deze zoo belangwekkende categorie

(¹) Samenstelling van de Commissie : de heer Van Hoeck, voorzitter; de heeren Collard, Deconinck, Delbrouck, De Pauw, Ernest, Hoen, Missiaen, Schevenels. — Coussens, Duchâteau, Fieullien, Housiaux, Merget, Sandront, Verpoorten. — Devèze (A.), Joris. — Horward, Vermer. — Declercq. — Bosson.

12 mars 1915, en dépit de cette loi, les officiers des armes blessés au front ou en étant revenus malades, furent-ils, au fur et à mesure des besoins, utilisés au service des bureaux et magasins.

En 1916, furent institués à leur intention, des cours pratiques pour officiers gestionnaires des H. M. à Cabourg et à Bourbourg et pour officiers de complément des services de l'intendance au Havre.

En 1927, un arrêté royal, daté du 26 novembre, fixait les conditions d'admission dans le cadre complémentaire de l'intendance, des officiers des armes blessés ou malades et réglait leur avancement. Les officiers admis dans le cadre des officiers d'administration y prenaient place d'après leur grade et leur ancienneté dans leur grade.

Des C. M. du 18 février et 14 juin 1918 confirmaient les dispositions prises et indiquaient que les officiers blessés de guerre ou malades du fait du service au front, qui ne solliciteraient pas leur admission dans les services administratifs seraient mis en N. A. I. après un préavis de trois mois.

Tous les officiers inaptes ne sollicitèrent pas leur admission dans les cadres des services. Les uns obtinrent leur admission en surnombre dans le cadre des S. E. M. Les autres sollicitèrent le bénéfice de l'arrêté royal du 16 septembre 1919, créant le cadre des R. P. B.

L'admission de la proposition actuelle placerait donc l'officier blessé ou inapte pour maladie contractée au front — passé dans les services administratifs sur les instances formelles de l'autorité — dans la situation d'être dépassé par des officiers blessés ou inaptes comme lui, mais n'ayant pas répondu, pendant la guerre, à l'appel de l'autorité.

Les conditions faites en 1919 aux officiers désireux de passer dans le cadre des R. P. B. étaient très avantageuses. Au demeurant, les intéressés les connaissaient et les ont acceptées. Il y a lieu de signaler toutefois que *ces conditions ne prévoyaient aucun avancement.*

Elles assuraient aux officiers subalternes, en considération de la privation de tout avancement et de ce que le taux de leur pension, une fois fixé, resterait stationnaire, des augmentations triennales de 480 francs à partir du moment où, par cumulation de leur pension et de l'indemnité prévue, ils percevraient le traitement maximum des officiers de leur grade.

Les conditions établies permettaient donc uniquement le maintien dans un service administratif jusqu'à 55 ans et prévoyaient le bénéfice d'une indemnité s'ajoutant à la pension d'ancienneté, pour atteindre le traitement correspondant de l'active.

oorlogsslachtoffers. Ook werden reeds, van 12 Maart 1915 af, spijs deze wet, de legerofficieren die op het front gekwetst werden of er ziek waren van teruggekomen, naargelang de noodwendigheden, voor den dienst van bureelen en magazijnen gebruikt.

In 1916, werden, voor hen, practische leer-gangen voor officieren met het beheer der M. H. belast, te Cabourg en Bourbourg en, voor hulpofficieren van den dienst der Intendance, te Le Havre ingericht.

Een Koninklijk besluit van 26 November bepaalde, in 1917, de toelatingsvoorwaarden van de gekwetste of zieke legerofficieren tot het aanvullend kader van de Intendance, en regelde hun bevordering. De officieren die in het actieve kader van de administratie-officieren waren toegelaten, namen er rang volgens hun graad en de ancienniteit in hun graad.

M. O. van 18 Februari en 14 Juni 1918 bekrachtigden de getroffen beschikkingen en stelden vast dat de officieren gekwetst in den oorlog of wegens dienst aan het front ziek geworden, die hun opnemings in de administratieve diensten niet zouden vragen, na een opzegging van drie maanden in N. A. I. zouden gesteld worden.

Niet alle ongeschikte officieren vroegen hun opnemings in de dienstkaders. De eenen bekwamen hun opnemings als boventallige in het kader der « S. E. M. ». De anderen vroegen te genieten van het Koninklijk besluit van 16 September 1919, dat het kader der « R. P. B. » instelde.

De aanneming van het onderhavig voorstel zou toelaten dat de gekwetste of de, wegens aan het front opgelopen ziekte, ongeschikt geworden officier, die op uitdrukkelijk aanzoek van de overheid in de administratieve diensten is getreden, voorbijgestreefd wordt door officieren die, zooals hij, ziek of ongeschikt zijn, maar den oproep van de overheid onder den oorlog niet hebben beantwoord.

De voorwaarden waaronder de officieren die het wenschten, in 1919 in de kaders van de « R. P. B. » werden opgenomen, waren zeer gunstig. Trouwens, de belanghebbenden kenden ze en hebben ze aangevaard. Er moet evenwel aangestipt worden dat deze voorwaarden geen enkele bevordering voorzagen.

Zij verzekerden aan de lagere officieren, — het gemis aan elke bevordering, en het feit dat het bedrag van hun pensioen eenmaal vastgesteld onveranderd zou blijven in overweging genomen, — driejaarlijkse verhoogingen van 480 frank, van het oogenblik af waarop zij, door cumulatie van hun pensioen met de voorziene vergoeding, de maxima-bezoldiging der officieren van hun graad zouden bekomen.

De geldende voorwaarden lieten dus alleenlijk de aanwezigheid toe in een bestuursdienst tot op 55 jaar en voorzagen de toekenning van een vergoeding, te voegen bij het pensioen wegens diensttijd, om aldus het bedrag te bereiken van de wedde in actieven dienst.

Un arrêté royal du 5 mai 1920 accorda de l'avancement aux officiers R. P. B. en stipulant qu'il était limité :

1° Pour les officiers supérieurs : au grade immédiatement supérieur à celui dont ils étaient revêtus au moment de leur mise à la pension;

2° Pour les officiers subalternes au grade de major.

On peut considérer qu'il y a là une convention librement acceptée de part et d'autre et dont les conditions ont été scrupuleusement remplies par l'Etat. Rien ne justifierait une modification aujourd'hui, alors que le nombre d'officiers de cette catégorie est réduit au tiers environ du nombre initial.

Les deux tiers des officiers R. P. B. étant rendus à la vie civile, ne jouiraient donc pas du bénéfice de la proposition, qui, de ce fait, ne paraît pas équitable.

Quelle réaction produirait chez eux le fait que leurs jeunes collègues jouiraient seuls des gros avantages proposés ?

Il est à remarquer d'ailleurs que les officiers R. P. B. obtiennent le grade de major dans des conditions analogues à celles imposées aux officiers inaptes passés dans les services administratifs ou dans le cadre des secrétaires. Il y a donc égalité absolue entre ces catégories. Avec le correctif pourtant, que *l'avancement dans les services administratifs et pour les secrétaires est limité au grade de major.*

Si l'on accorde aujourd'hui un avantage nouveau aux officiers R. P. B., les officiers des armes passés dans les services administratifs à la suite de déficience physique due à la guerre ainsi que les officiers secrétaires issus de la catégorie des blessés de guerre seraient fondés à revendiquer la même faveur. Il serait injuste de la leur refuser et l'on aboutirait à cette situation paradoxale que seuls les anciens combattants qui font le dur service à la troupe seraient l'objet d'un minimum de sollicitude et d'avantages.

Il y a lieu de tenir compte aussi que, pour être promu au grade de major, de lieutenant-colonel et de colonel, ces officiers doivent réussir des épreuves et être physiquement aptes. En cas de promotion, ils doivent assumer des responsabilités augmentées, ce qui n'est pas le cas pour les officiers R. P. B. dont certains, aujourd'hui majors, occupent toujours le même emploi que lorsqu'ils avaient une ou deux étoiles en moins.

De nombreux officiers de l'active sont classés dans la catégorie III, pour incapacité physique, et ne peuvent, de ce fait, concourir à l'avancement bien qu'ils servent dans leur arme. Ils sont même parfois obligés de quitter l'armée prématurément perdant le bénéfice du traitement d'activité et des annuités à

Bij Koninklijk besluit van 5 Mei 1920, werd bevordering verleend aan de R. P. B. officieren doch levens bepaald dat deze was beperkt :

1° Voor de hogere officieren : tot een onmiddellijk hooger grad dan dien door hen bekleed op het oogenblik van hun pensioenstelling;

2° Voor de lagere officieren, tot den graad van majoor.

Men mag aannemen dat het, in dit geval, een vrijelijk door beide partijen aanvaarde regeling geldt, waarvan de voorwaarden nauwgezet door den Staat werden nageleefd. Niets zou, ten huidige dage, een wijziging billijken, dan wanneer het aantal officieren van die categorie tot ongeveer het derde van het aanvankelijk getal is herleid.

De twee derden der officieren- « R. P. B. » zijn teruggekeerd tot het burgerlijk leven en zouden dus het voordeel van het voorstel niet kunnen bekomen, dat, uit dien hoofde, niet billijk zou zijn.

Welke reactie zou bij hen worden teweeggebracht door het feit dat hun jonge collega's alleen de voorgestelde groote voordeelen zouden genieten ?

Er dient trouwens aangestipt, dat de officieren- « R. P. B. » den graad van majoor bekomen onder gelijkaardige voorwaarden als opgelegd aan de ongeschikt verklaarde officieren, overgeplaatst naar de administratieve diensten of opgenomen in het kader der secretarissen. Tusschen die categorieën bestaat er dus volstrekte gelijkheid. Met dit onderscheid nochtans, *dat de bevordering beperkt is tot den graad van majoor bij de bestuursdiensten en voor de secretarissen.*

Moest men thans een nieuw voordeel verleen aan de officieren- « R. P. B. », dan zouden de officieren der wapens, overgegaan naar de bestuursdiensten, wegens hun ontoereikend geworden lichamelijke geschiktheid, ten gevolge van den oorlog, en de officieren secretarissen gesproken uit de categorie der oorlogsgekwetsten, gerechtigd zijn om dezelfde gunst te eischen. Het ware onredelijk hun deze te weigeren, en men zou komen tot dien paradoxalen toestand, dat alleen de oudstrijders die den zwaren troepdienst vervullen, het voorwerp zouden zijn van de minste bezorgdheid en voordeelen !

Eveneens, dient rekening gehouden met het feit dat, om tot majoor, luitenant-kolonel en kolonel bevorderd te worden, die officieren proeven moeten afleggen en lichamenlijk geschikt moeten zijn. Bij bevordering, moeten zij meer verantwoordelijkheden dragen, hetgeen niet het geval is voor de officieren- « R. P. B. », onder welke sommige, thans majoor zijnde, steeds dezelfde bediening bekleeden als toen zij een of twee sterren minder bezaten.

Talrijke officieren van het actieve leger zijn in de III° categorie gerangschikt, wegens lichamelijke ongeschiktheid, en kunnen, door dit feit, niet in aanmerking komen voor bevordering, hoewel zij in hun wapen dienst doen. Soms moeten zij zelfs het leger vroegtijdig verlaten en verliezen aldus het genot der

supputer pour la pension. Leur handicap de santé provenant de blessures ou de maladies de guerre est cependant aussi glorieux et aussi incontestable que celui de certains officiers R. P. B. Ils sont soumis de plus aux risques de la profession, aux vicissitudes du commandement, aux changements de garnison, aux nombreux et parfois longs déplacements pour le service. Tous inconvénients que ne connaissent pas les officiers R. P. B., qui occupent un emploi stable et peu fatigant.

Pour l'accession au grade de major, il est réclamé un examen. Celui-ci est simple pour les R. P. B. qui tous le réussissent. Tandis qu'il est plus important pour les officiers de l'active dont 30 % simplement accèdent au grade de major.

Il est à remarquer que de très nombreux officiers de l'active, excellemment notés, ayant vu leurs forces les trahir par suite des fatigues subies, ont demandé depuis de passer dans le cadre des officiers R. P. B., ce qu'ils n'avaient pas voulu en 1919, aux conditions fixées alors, ce qui démontre combien ils trouvent celles-ci avantageuses. On ne put malheureusement leur accorder cette faveur.

Déjà, en 1935, le Département, voulant reconnaître le mérite d'officiers anciens combattants, ainsi trahis par leurs forces, avait envisagé un élargissement du cadre des R. P. B. A ce moment, 94 officiers supérieurs ou subalternes sollicitèrent cette faveur. Ce chiffre serait encore plus grand actuellement, ce qui démontre combien très favorables sont considérés les avantages octroyés jusqu'ici.

Modifier cette situation, accroître ces avantages, serait risquer de provoquer des mécontentements au sein de l'armée. Nos officiers et nos sous-officiers, à qui l'on refuse de légers avantages matériels, pourtant bien mérités, s'inclinent devant l'argument de l'impossibilité de créer de nouvelles charges pour le Trésor. Il leur serait amer de constater que, dans le même temps, on ne lésine pas pour accorder des grades supplémentaires à des officiers dont les charges sont réduites, les responsabilités légères, le service plus agréable.

Il y a lieu de tenir compte aussi que les officiers R. P. B. sont dédommagés des mutilations ou des maladies par des pensions d'invalidité notoirement supérieures à celles de leurs collègues en activité. Le taux de 100 % est souvent dépassé; il va même jusqu'à 190 %

activiteitswedde en der annuïteiten die in aanmerking komen bij de berekening van het pensioen. De belemmering die zij aldus ondervinden, wegens hun gezondheidstoestand, spruit voort uit verwondingen of ziekten opgedaan tijdens den oorlog en is dus even roemvol en onbetwistbaar als die van sommige officieren- « R. P. B. ». Zij zijn daarenboven blootgesteld aan de gevaren van hun beroep, aan de wisselvalligheden van het bevelhebberschap, aan de veranderingen van garnizoen, aan de talrijke en soms verre verplaatsingen voor den dienst. Al die ongemakken worden niet tegengekomen door de officieren- « R. P. B. » die een vast en weinig afmattend ambt bekleeden.

Voor den toegang tot den graad van majoor, wordt een examen gevegd. Dit laatste is eenvoudig voor de « R. P. B. », die er allen in slagen, terwijl het veel belangrijker is voor de officieren der actieve diensten, onder welke slechts 30 t. h. den graad van majoor kunnen bereiken.

Er dient op gewezen, dat zeer talrijke officieren van het actieve leger, uitmuntend aangeschreven, doch die zich door hun krachten in den steek voelden gelaten, ten gevolge van de ondergane vermoeienissen, sindsdien hebben gevraagd om in het kader der officieren- « R. P. B. » te worden opgenomen, helgeen zij in 1919, onder de toen vastgestelde voorwaarden, niet hebben gewild, waaruit blijkt hoe voordeelig zij deze vinden. Ongelukkiglijk, kan hun deze gunst niet worden verleend.

Reeds in 1935, beoogde het Departement een verruiming van het kader der « R. P. B. », om aldus de verdienste te erkennen van oudstrijders zijnde officieren, door hun krachten in den steek gelaten. Op dat oogenblik, werd die gunst door 94 hogere of lagere officieren aangevraagd. Thans zou dit cijfer nog aanzienlijker zijn, hetgeen bewijst hoe voordeelig de tot nu toe verleende voorwaarden worden beschouwd te zijn.

Door dien toestand te wijzigen, door die voordeelen nog uit te breiden, loopt men gevaar bij het leger ontevredenheid te verwekken. Onze officieren en onderofficieren aan welke kleine, nochtans goed verdiende, stoffelijke voordeelen worden geweigerd, hebben niet verder aangedrongen, toen werd aangevoerd dat het onmogelijk was nieuwe lasten door de Schatkist te laten dragen. Zij zouden met bitterheid vaststellen dat men, inmiddels, geen bezwaar ziet om bijkomende graden te verleenen aan officieren die verminderde lasten en minder verantwoordelijkheden hebben te dragen en wier dienst veel aangenaamer is.

Ook dient in aanmerking genomen dat de officieren-« R. P. B. » een schadeloosstelling hebben bekomen, wegens verminkingen of ziekten, onder vorm van invaliditeitspensioenen die merkkelijk hooger zijn dan die van hun collega's in actieven dienst. Het bedrag van 100 t. h. wordt dikwijls overschreden, het bereikt zelfs 190 t. h.

Aucun pays n'a fait à ses officiers inaptes de meilleures situations que celles réservées à ceux de cette catégorie en Belgique.

Sur 36 officiers R. P. B., il y a actuellement 14 majors, dont trois seulement occupent des emplois prévus pour des officiers supérieurs, et 3 autres des emplois pouvant être indifféremment confiés à des officiers supérieurs ou subalternes. On peut en déduire que ces officiers sont largement avantagés, surtout par comparaison avec les officiers des armes.

Après avoir entendu M. le Ministre de la Défense Nationale et apprécié les faits, les situations des différentes catégories d'officiers, la Commission a décidé, à l'unanimité, de proposer à la Chambre de rejeter la proposition formulée.

*
**

Depuis la décision de la Commission et la rédaction de la première partie de ce rapport, des objections ont été présentées aux différents arguments présentés à l'encontre la proposition en cause.

Elles tendent à établir que les revendications formulées en faveur des R. P. B., ne visent qu'au rétablissement de l'équivalence de la situation dont bénéficiaient ces officiers en 1919, situation réglée par les arrêtés royaux des 16 septembre 1919 et 5 mai 1920.

A l'affirmation qu'il existerait un certain nombre de R. P. B. qui se seraient dérobés pendant la guerre à des appels de prestations dans les services administratifs, il y a lieu d'opposer la constatation que les R. P. B. comprennent des blessés du début de la guerre et des blessés de l'offensive libératrice. Il faut, évidemment, mettre hors cause ceux de ces officiers dont les blessures n'étaient pas encore fermées lors de ces appels de prestation.

S'il existait dans les R. P. B., encore en activité, — contrairement aux affirmations des intéressés qui le déniaient — l'un ou l'autre élément qui se serait dérobé à ces appels, l'avancement nouveau prévu par la proposition étant subordonnée au choix, de tels éléments seraient *ipso facto* forçés. Les nominations au grade demandées seraient uniquement réservées aux éléments qui donnent toute satisfaction quant à l'importance des services rendus pendant la guerre et quant aux qualités morales, intellectuelles et professionnelles des candidats.

Il y a lieu de remarquer que, par la seule raison d'âge, le plus grand nombre des R. P. B. ne pourrait atteindre, en tout état de cause, le grade de lieutenant-colonel.

Les décisions ministérielles et l'arrêté royal intervenus de 1915 à 1918, en faveur des blessés de guerre, établissent avec évidence que l'autorité s'est

Geen enkel land bezorgde aan zijn voor den dienst ongeschikte officieren betere toestanden dan die voorbehouden aan de in deze categorie gerangschikte collega's in België.

Op 36 officieren- « R. P. B. », telt men thans 14 majoors, onder welke 3 slechts posten bekleeden, voorzien voor hogere officieren en 3 andere posten die om het even aan hogere of lagere officieren kunnen worden toevertrouwd. Hieruit mag worden afgeleid, dat die officieren ruim bevoordeeld zijn, vooral ten opzichte van de officieren der wapens.

Na den heer Minister van Landsverdediging te hebben gehoord en de feiten en toestanden eigen aan de verschillende categorieën van officieren te hebben beoordeeld, was de Commissie eensgezind om aan de Kamer de verwerping van het ingediende voorstel voor te stellen.

*
**

Sedert de beslissing van de Commissie en het oogenblik waarop ik het eerste deel van dit verslag heb opgesteld, werden verschillende tegen het betrokken voorstel aangevoerde argumenten weerlegd.

Zij beoogen vast te stellen dat de eischen ten voordeele der « R. P. B. » uitgedrukt slechts tot doel hebben een gelijkwaardigen toestand als deze officieren in 1919 hebben genoten, — toestand door de Koninklijke besluiten van 16 September 1919 en 5 Mei 1920 geregeld — terug in 't leven te roepen.

Tegen de bewering dat er een zeker aantal « R. P. B. » geweest zijn die, onder den oorlog, geen gehoor hebben gegeven aan de oproepen om werk te leveren in de administratieve diensten, kunnen wij de vaststelling naar voren brengen dat, onder de « R. P. B. », gekwetsten zijn van in het begin van den oorlog en gekwetsten van het laatste zegevierend offensief. Men moet natuurlijk deze officieren buiten zaak stellen, wier kwetsuren nog niet genezen waren wanneer deze dienstoproepen werden gedaan.

Indien er — tegen de beweringen van de belanghebbenden in — onder de officieren- « R. P. B. » een of andere persoon zou zijn die zich aan deze oproepen zou onttrokken hebben, zou hij, gezien de nieuwe door het wetsvoorstel voorziene bevordering van de keus afhankelijk is, *ipso facto* uitgesloten zijn. De gevraagde benoemingen tot den graad, zouden uitsluitend voorbehouden worden voor de elementen die alle voldoening geven, wat de belangrijkheid der onder den oorlog geleverde diensten, en wat de morele, intellectuele en beroepshoedanigheden van den candidaat betreft.

Aangemerkt moet worden dat, alleen reeds wegens den leeftijd, het meerendeel der « R. P. B. » in elk geval, nooit tot den graad van luitenant-kolonel kunnen klimmen.

De ministerieele beslissingen en het Koninklijk besluit die, van 1915 tot 1918, ten voordeele der oorlogsgewetsten werden genomen, geven ons het dui-

préoccupée de faire un sort, dans les limites des possibilités de la guerre, aux officiers ayant fait tout leur devoir à l'armée de campagne et devenus définitivement inaptes. Il n'en ressort nullement que les mesures prises en faveur des grands blessés inaptes furent particulièrement favorables. C'est ainsi que, pour être admis dans le cadre de complément de l'intendance — seul service comportant, quant aux grades, un avenir susceptible d'intéresser un officier de carrière appartenant aux armées — il fallait que l'officier blessé inapte fut encore capable de supporter des fatigues appréciables.

On assure, à ce propos, que l'Inspecteur général de l'Intendance préféra affecter au cadre complémentaire des troupes d'administration des hôpitaux, des officiers grands blessés insuffisamment valides pour servir dans l'Intendance.

Les R. P. B. qui demandèrent à entrer dans les autres services administratifs, se basèrent sur la promesse faite que la situation de cette catégorie d'officiers serait réexaminée après la guerre.

Et ici, on peut encore faire remarquer que si ce qui ne paraît guère possible, des officiers blessés inaptes se seraient dérobés à un appel de prestation au cours de la guerre, le Ministre, qui possédait leur dossier personnel, ne les eut pas admis dans le cadre des R. P. B. en 1919 et 1920.

En ce qui concerne l'avancement des R. P. B., si l'arrêté royal du 5 mai 1920 le limitait au grade de major pour les officiers subalternes, à un grade supplémentaire pour les officiers supérieurs, à partir de 1923, la situation des R. P. B. ne comportait plus que des inconvénients en regard de la situation faite aux invalides des cadres actifs.

Il a été affirmé qu'aucun pays n'a fait aux officiers inaptes une situation meilleure, ni même aussi favorable qu'en Belgique. C'est ignorer les travaux de la Commission Six où des annexes à un rapport déposé montrent, au contraire, que plusieurs pays ont accordé de plus grands avantages aux officiers grands blessés.

Quant à l'argument, que des R. P. B. occupent des emplois qui, normalement, seraient dévolus à des officiers de grade inférieur, c'est tabler sur l'exception. Plusieurs R. P. B., au contraire, occupent des emplois de choix dans lesquels ils donnent entière satisfaction.

On ne peut s'attarder davantage à l'affirmation que l'accession au grade de major est aisée pour les R. P. B., puisqu'ils ont tous réussi, alors que le déchet à l'active serait de 30 %. C'est se refuser à tenir compte du fait que tous les R. P. B. ne se sont pas présentés à l'examen. Ceux qui l'ont tenté et ont

delijk bewijs dat de overheid zich, in de maat van de oorlogsmogelijkheden, het lot heeft aangetrokken van de officieren die bij het veldleger gansch hun plicht hebben gedaan en definitief ongeschikt zijn geworden. Daaruit volgt geenszins, dat de maatregelen ten voordeele van de ongeschikt geworden zwaargekwetsten bijzonder gunstig zijn geweest. Aldus moest de ongeschikt verklaarde gekwetste officier, om in het aanvullende kader van de Intendance te worden opgenomen, nog in de mogelijkheid zijn tamelijk zwaren arbeid te verrichten; en men weet dat het alleen deze dienst is, die wat de graden betreft, een toekomst biedt van aard om belangstelling te wekken bij een tot het leger behorend beroepsofficier.

Dienaangaande, wordt gezegd dat de Inspecteur-Generaal der Intendance bij voorkeur, voor het aanvullend kader van de administratietroepen der hospitalen, zwaar gekwetste officieren aanwees, wier gezondheidstoestand onvoldoende was voor den Intendancedienst.

De « R. P. B. » die hun aanvraag indienden om naar andere bestuursdiensten over te gaan, stonden zich op de belofte volgens welke de toestand dezer categorie officieren na den oorlog zou worden herzien.

Hier kan men nog doen opmerken dat, indien zich, tegen allen schijn, ongeschikt verklaarde gekwetste officieren, tijdens den oorlog, aan een oproep tot dienstvervulling hadden onttrokken, de Minister, die in het bezit was van hun persoonlijk dossier, ze in 1919 en 1920 geen toegang zou hebben verleend tot het kader der « R. P. B. ».

Wat betreft de bevordering der « R. P. B. », dient gezegd dat, indien het Koninklijk besluit van 5 Mei 1920 de beperking er van voorzag tot den graad van majoor, voor de lagere officieren, tot een bijkomenden graad voor de hogere officieren, de toestand der « R. P. B. » van 1923 slechts bezwaren opleverde, ten opzichte van den toestand geschapen voor de invaliden der actieve kaders.

Er werd bevestigd dat geen enkel land aan de ongeschikt verklaarde officieren een beteren noch zelfs zoo gunstigen toestand heeft bezorgd als België. Die dit beweren kennen gewis de werkzaamheden van de Commissie Six niet, waar uit de bijlagen van een verslag integendeel blijkt, dat verschillende landen grotere voordeelen hebben bezorgd aan de zwaargekwetste officieren.

Wat het argument betreft dat « R. P. B. » officieren plaatsen bezetten, die normaal aan officieren van lagere graad toekomen, dit is staat maken op de uitzondering. Integendeel, zijn er meerdere « R. P. B. », die uitgelezen plaatsen bezetten, waar zij trouwens alle voldoening geven.

Men mag evenmin blijven beweren dat de « R. P. B. » gemakkelijk tot den graad van majoor geraken, gezien zij allen slaagden, wanneer er bij het actieve leger een afval van 30 t. h. was. Die dit beweren houden geen rekening met het feit dat niet alle « R. P. B. » zich voor het examen aangeboden hebben. Zij die

cette épreuve sont précisément des officiers connus pour leurs brillantes qualités.

Amèrement apprécié sera l'argument relatif au pourcentage d'invalidité. Beaucoup regretteront qu'on y ait eu recours. Il y a lieu de tenir compte que les R. P. B. ayant un pourcentage élevé d'invalidité seront vraisemblablement contraints de quitter prématurément le service. La possibilité de jouir de la pension calculée sur le grade de lieutenant-colonel leur faciliterait ce départ. L'avancement prévu par la proposition apparaîtrait dès lors comme une petite compensation pour leur retraite prématurée due uniquement à la gravité de leurs blessures.

Ces arguments, favorables à la proposition, ont été soumis à la Commission de la Défense Nationale qui a cru, néanmoins, devoir confirmer son premier vote de rejet de la proposition de M. Mundeleer et consorts.

Le Rapporteur,
V. ERNEST

Le Président,
A. VAN HOECK

het wel deden en de proef slaagden, zijn juist officieren die om hun uitzonderlijke hoedanigheden gekend zijn.

Men zal van het argument op het invaliditeitspercentage niet zonder bitterheid hebben kennis genomen. Velen zullen betreuren dat men er gewag heeft van gemaakt. Men moet er mede rekening houden, dat de « R. P. B. », die toch allen een hoog invaliditeitspercentage hebben, naar alle waarschijnlijkheid vroegtijdig den dienst zullen moeten verlaten. De mogelijkheid van het pensioen te genieten, berekend op den graad van luitenant-kolonel, zou voor hen dit vertrek vergemakkelijken. De bij het voorstel voorziene bevordering zou derhalve het uitzicht aannemen van een kleine compensatie wegens hun voortijdige inruststelling, alleenlijk te wijten aan hun zware verwondingen.

Deze ten gunste van het voorstel aangevoerde argumenten werden medegedeeld aan de Commissie voor de Landsverdediging, doch deze heeft, niettemin, haar eerste stemming tot afwijzing van het voorstel van den heer Mundeleer c.s. meenen te moeten bevestigen.

De Verslaggever,
V. ERNEST

De Voorzitter,
A. VAN HOECK